

Špecializačný študijný program v špecializačnom odbore Foniatria

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Foniatria je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá poruchami hlasu, reči a sluchu. Predmetom foniatrie je fyziológia a patofyziológia interpersonálnej rečovej komunikácie a rehabilitácia jej porúch v úzkej spolupráci s viacerými medicínskymi a paramedicínskymi odbormi, najmä s klinickou logopédiou a klinickou psychológiou.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na:
 - a) špecializáciu v špecializačnom odbore otorinolaryngológia a najmenej trojročnú odbornú prax v špecializačnom odbore, v ktorom bola získaná špecializácia I. stupňa za posledných päť rokov alebo
 - b) špecializáciu I. stupňa v špecializačnom odbore otorinolaryngológia získanú podľa predpisov účinných do 27. marca 2002 alebo podľa predpisov účinných do 30. apríla 2004 a najmenej trojročnú odbornú prax v špecializačnom odbore, v ktorom bola získaná špecializácia I. stupňa za posledných päť rokov.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. anatómia a fyziológia sluchového orgánu, hlasového orgánu a rečového orgánu, ich centrálna regulácia, etiopatogenéza, diagnostika, komplexná liečba porúch sluchu, hlasu a reči, prevencia a posudková činnosť pri poruchách sluchu, hlasu a reči,
2. sluch a jeho poruchy – základy akustiky, patofyziológiu sluchu, vzťah sluchu a reči vo vývoji jedinca, jednotlivé typy porúch sluchu a poruchy reči podmienené poruchami sluchu,
3. audiometrické vyšetrenie, slovná audiometria, nadprahové testy, tympanometria, evokované otoakustické emisie, BERA a ASSR vyšetrenie,
4. audioprotetika: indikácie audioprotézy podľa poruchy sluchu; typy naslúchadiel, stavba a zloženie naslúchadla, druhy zosilnenia signálu, typy kompresie, nastavenie naslúchadla, druhy ušných koncoviek, druhy ventov, najčastejšie komplikácie používania naslúchadla a ich riešenie; ovplyvnenie ušného šelestu naslúchadlom, tinitus masker, princíp „retraining“ terapie tinitu, indikácia, výberové kritériá, princíp metódy a rehabilitácia po kochleovej implantácii, implantovateľné naslúchadlá,
5. v oblasti tvorby a porúch hlasu: fyziologický fonačný mechanizmus a jeho odchýlky pri chorobách hlasového orgánu: zápaloch, nádoroch, traumách a poruchách inervácie hrtana, mutácii hlasu, chorobách žliaz s vnútornou sekréciou, dysfóniách z premáhania hlasového orgánu a psychogénnych dysfóniách, všetky spôsoby rehabilitácie hlasu pacientov po laryngektómii,
6. v oblasti porúch hltania: základné spôsoby diagnostiky porúch a rehabilitácie hltacieho aktu,
7. v oblasti porúch reči a jej porúch: vývoj reči, koordinácia centrálného nervového systému potrebných pre vývoj reči, základy fonetiky, poruchy vývoja reči-osobitne

oneskorený vývoj reči, dyslálie, poruchy nosovej rezonancie, symptomatické poruchy reči pri chorobách centrálného a periférneho nervového systému – najmä poruchy symbolických funkcií s osobitným zreteľom na afázie, dysfázie a dysartrie, poruchy plynulosti reči – balbuties, tumultus,

8. hraničné odbory: predovšetkým poruchy inervácie hovoridiel, afázie, dysfázie, detská mozgová obrna, choroby extrapyramídového nervového systému, mozočka, vyšetrenia jemnej motoriky, lateralita, vegetatívneho nervového systému, problematika dysgnácie a zásad protetickej liečby v ortodoncii, zásady chirurgickej liečby rázštepov podnebia, telesného a duševného vývoja dieťaťa, poruchy činnosti štítnej žľazy, pohlavných žliaz a nadobličiek vo vzťahu k poruche hlasu.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

Vyšetrenie a liečba porúch hlasu		operácie/asistencie
1.	laryngostroboskopia	50/0
2.	videolaryngostroboskopia	10/0
3.	hodnotenie parametrov akustickej analýzy hlasu	10/0
4.	komplexné vyšetrenie hlasu u hlasových profesionálov a adeptov hlasových profesií	0/10
5.	reedukácia hlasu u funkčných porúch hlasu	0/10
6.	fonochirurgia u benígnych lézií hrtana	0/20
7.	Indikácie a rehabilitácia hlasu po laryngektómii (pažeráková reč, elektrolarynx, fonačné protézky)	0/10
Vyšetrenie reči		
1.	vyšetrenie artikulácie	0/20
2.	vyšetrenie reči – hodnotenie fonologickej úrovne, gramatickej úrovne, syntaktickej úrovne a semantickej úrovne	0/20
3.	vyšetrenie vyjadrovacích schopností, aktívnej slovnej zásoby a pasívnej slovnej zásoby, posúdenie schopností porozumenia reči u detí	0/20
4.	základné hodnotenie vývinu dieťaťa v oblasti motoriky, intelektu a vizuálnej percepcie	0/20
5.	orientačné vyšetrenie hrubej motoriky a jemnej motoriky s dôrazom na motoriku artikuláčnych orgánov	0/20
6.	vyhodnotenie stupňa poruchy plynulosti reči	0/10
7.	zostavenie edukačného plánu a rehabilitačného plánu pri poruchách reči	0/10
Vyšetrenie sluchu a audioprotetika		
1.	orientačné vyšetrenie sluchu u detí	20/0
2.	vyhodnotenie audiometrických vyšetrení vrátane audiologických prahových testov	50/0
3.	vyhodnotenie rečovej (slovnej) audiometrie	50/0
4.	vyhodnotenie tympanometrie	20/0
5.	vyhodnotenie vyšetrenia pomocou otoakustických emisií	10/0
6.	vyhodnotenie vyšetrení BERA, elektrokochleografie a SSEP	10/0
7.	zhotovenie odtlačkov pre výrobu individuálnych ušných tvárnic a zvukovodových naslúchadiel	20/0

8.	výber naslúchadla, nastavenie vstupnej hlasitosti, zaistenie následnej starostlivosti	20/0
9.	stanovenie efektu naslúchadla pomocou vyšetrenia sluchu vo voľnom poli, test jednoslabičných slov	20/0
10.	vyšetrenie kandidáta na kochleárnu implantáciu	0/10
11.	vyšetrenie kandidáta na implantovateľné naslúchadlo	0/10

B. Praktické skúsenosti

1. metodika rehabilitácie porúch sluchu, hlasu a reči a stavov po chirurgických výkonoch na sluchovom, hlasovom a rečovom orgáne,
2. rehabilitácia hltania,
3. fonochirurgické výkony,
4. interpretácia auditívnych metód, vizuálnych metód a palpačných metód používaných v rámci foniatrického vyšetrenia.

c) Organizačná forma štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Pracovisko otorinolaryngológie a foniatrie v trvaní 36 mesiacov, z toho:

- výučbové pracovisko zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne 3 mesiace
 - Klinika ORL a chirurgie hlavy a krku LF UK a UNB
 - Foniatické oddelenie UNB
 - Detská ORL klinika LF UK a NÚDCH (1 týždeň)